

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/417/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240573
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8112240573.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpené: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, p r o t i žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

Žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

Vylučuje na samostatné konanie veci pôvodne vedené na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 18C 194/2012, 18C 195/2012, 18C 196/2012 a 18C 197/2012.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 27.9.2012 domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu v Humennom), ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prietahov. Mal za to, že v danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristupuje až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou kompletnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Žalobca uviedol, že mu vznikla majetková škoda vo výške 125 Eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 Eur. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonom stanovenú dobu. Žalobca zároveň uviedol, že výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslieť len s nepomernými ťažkosťami. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1

Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca mal za to, že nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku jeho insolvenencie, keď neexistoval akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov žalobcu ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Výšku nemajetkovej ujmy vyčíslil s poukazom na doktrínu prijatú Ústavným súdom pričom poukázal na nálezy Ústavného súdu III. US 203/06-25, III. US 235/04-3, III. US 347/05, III. US 142/06-28, III. US 118/06-40, III. US 110/04-55, III. US 125/04-44, III. US 229/04-52, III. US 21/05-30, III. US 190/05-36, III. US 301/05-38 a III. US 82/03-25. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 55 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. V prvom rade namietal procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalovaný namietal, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Tvrdenie žalobcu o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaniach sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu napr. pod sp. zn. II. US 211/2012, IV. US 366/2012 a IV. US 374/2012.

Podľa názoru žalovaného nie je splnená ani základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti, ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Prvé žiadosti boli žalovanému doručené 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že žaloby boli doručené súdu 20.9.2012, vo veci je zrejme, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2CZ 38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Navyše žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie daných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri tomto predbežnom prerokovaní a tým zmaril akýkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.US 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

Žalovaný poukázal aj na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Takémuto

skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom SR na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody rozhodovať na základe prietahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalovaný ďalej uviedol, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa kedy sa žalobca o škodu dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia ako spôsobu rozhodnutia uviedol, že nemôže byť chápané ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a zároveň nie sú splnené ani zákonné podmienky pre posúdenie zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie. Poukázal pritom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, podľa ktorých súd musí ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku a či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Zdôraznil, že napokon z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15 dňová lehota sa nevzťahuje na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadril žalovaný názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Záverom žalovaný poukázal na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov, ktorým predvolania boli doručené riadne a včas, napriek tomu, že žalobca žiadal o odročenie pojednávania pre kolíziu termínov. Súd mal totiž za to, že neboli splnené podmienky pre odročenie pojednávania v zmysle § 119 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Žalobca a jeho právny zástupca prevzali predvolanie dňa 16.6.2014, bez zbytočného odkladu však právny zástupca žalobcu neoznámil súdu dôvod pre odročenie, nepredložil ani doklad o kolidujúcom termíne iného pojednávania a dokonca neuviedol ani spisovú značku kolidujúcich konaní. Návrh na odročenie neobsahuje údaje podľa § 119 ods. 2 O.s.p. najmä deň, keď sa žalobca dozvedel o dôvode pre odročenie. Žiadosť o odročenie pojednávania zaslal právny zástupca žalobcu elektronicky len deň dokonca podvečer pred pojednávaním. Navyše je potrebné poukázať na to, že žalobca, ktorý podal množstvo takýchto žalôb (okolo 44.000) v rámci SR, musel si byť vedomý skutočnosti, že budú vytyčované pojednávania na rôznych súdoch a teda mal si pre tento prípad zabezpečiť substitúcie. V tejto súvislosti možno poukázať aj na nález Ústavného súdu SR I.US 68/1998 zo dňa 13.1.1999,

podľa ktorého kolízia pojednávania nie je relevantná, ak sa právny zástupca o tejto kolízii dozvedel v dostatočnom časovom predstihu a nie je akceptovateľným predpokladom existencie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníkov nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkolvek žiadosti o odročenie pojednávania, ale pojednávanie môže odročiť len z dôležitého dôvodu.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spismi Okresného súdu v Humennom 5Er 1048/09, 5Er 619/09, 21Er 1047/09, 10Er 907/09, 10Er 1155/09 a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania sú spojené veci, ktoré pôvodne napadli na Okresný súd v Humennom pod sp. zn. 18C 188/2012 až 18C 197/2012. Uvedené veci sa týkali nasledovných exekučných konaní vedených na Okresnom súde v Humennom:

5Er 1048/09 (EX 11724/09) proti povinnej T. Ď. napadla na súd žiadosť exekútora JUDr. Krutého o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 24.11.2009. Súd hneď 26.11.2009 vyzval oprávneného na predloženie úverovej zmluvy, na čo oprávnený reagoval negatívne dňa 21.12.2009. Súd potom dňa 17.2.2010 vyzval rozhodcovský súd na predloženie úverovej zmluvy a dňa 5.10.2010 aj na predloženie návrhu na vydanie rozhodcovského rozsudku. Uznesením zo dňa 4.7.2011 súd potom zamietol žiadosť exekútora na vydanie poverenia z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky. Rozhodnutie sa stalo právoplatným 9.8.2011.

5Er 619/2009 (EX 4379/09) proti povinnej S. D. podal exekútor žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na súd dňa 23.7.2009. Dňa 4.8.2009 súd žiadal oprávneného o predloženie úverovej zmluvy. Na to oprávnený nereagoval a preto súd dňa 17.2.2010 uvedenú zmluvu vyžiadal od rozhodcovského súdu. Následne žiadal 5.10.2010 aj o predloženie návrhu na vydanie rozhodcovského rozsudku, čo bolo splnené 2.11.2010. Nasledovalo uznesenie súdu zo dňa 4.7.2011 o zamietnutí žiadosti exekútora o udelenie poverenia, rozhodnutie sa stalo právoplatným 9.8.2011.

21Er 1047/09 (EX 11080/09) proti povinnej R. T. bola podaná žiadosť exekútora na vydanie poverenia dňa 23.11.2009. Hneď nasledujúci deň súd vyzval oprávneného na predloženie úverovej zmluvy, oznámenie výšky reálne poskytnutého úveru a zaplatenej sumy. Oprávnený reagoval negatívne 14.12.2009, následne súd 24.2.2010 vyzval rozhodcovský súd o zaslanie príslušného spisu, čo bolo zrealizované 29.3.2010. Súd potom 2.6.2010 uznesením žiadosť o udelenie poverenia zamietol, rozhodnutie sa stalo právoplatným 25.6.2010.

18Er 498/09 (EX 10379/09) proti povinnému S. K. bolo začaté na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia zo dňa 4.11.2009. Dňa 10.11.2009 súd vyzval oprávneného na predloženie úverovej zmluvy a VOP a urgoval o splnenie tejto výzvy 9.12.2009. Výzva bola splnená 21.12.2009. Uznesením zo dňa 3.3.2010 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia pre nedostatočné odôvodnenie rozhodcovského rozsudku v súvislosti s priznaním aj právom nedovoleného plnenia. Nasledovalo odvolanie oprávneného zo dňa 31.3.2010 a zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Prešove 2CoE 54/10 zo dňa 30.9.2010. Súd potom dňa 25.3.2011 vyzval účastníkov na ozrejenie účelu úveru, ktorý bol poskytnutý na výkon povolania a následne uznesením zo dňa 21.6.2011 žiadosť exekútora na vydanie poverenia pre neplatnú rozhodcovskú doložku zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13.7.2011.

10Er 907/09 (EX 8991/09) proti povinnej M. G. napadla na súd žiadosť exekútora o udelenie poverenia dňa 15.10.2009. Súd dňa 20.10.2009 vyzval oprávneného na predloženie úverovej zmluvy a 13.1.2010 aj rozhodcovský súd o zaslanie príslušného spisu. Uznesením zo dňa 18.11.2010 bola zamietnutá žiadosť o vydanie poverenia v časti úroku z omeškania 0,25% denne, keďže priznané plnenie bolo v rozpore so zákonom. Toto rozhodnutie sa stalo právoplatným 21.12.2010 a následne v tejto časti bola exekúcia zastavená uznesením zo dňa 29.3.2011, ktoré sa stalo právoplatným 29.4.2011. Nasledovalo uznesenie zo dňa 6.6.2011, ktorým bola zamietnutá žiadosť aj vo zvyšku exekúcie. Právoplatnosť nadobudlo rozhodnutie 8.7.2011.

10Er 1155/09 (EX 12881/09) proti povinnému S. N.. Exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia dňa 29.12.2009, pričom súd vyzval oprávneného na predloženie úverovej zmluvy a VOP dňa 13.1.2010. Uznesením zo dňa 18.11.2010 bola zamietnutá žiadosť o vydanie poverenia v časti úrokov z omeškania, a po právoplatnosti rozhodnutia 20.1.2011 súd zastavil exekúcie v danej časti uznesením zo dňa 25.3.2011, ktoré sa stalo právoplatným 22.4.2011. Následne uznesením zo dňa 6.6.2011 bola zamietnutá žiadosť vo zvyšku exekúcie, pričom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.7.2011.

Žalobca vo všetkých vyššie uvedených spojených veciach požadoval náhradu škody vo výške 125 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú vypočítal osobitne v každej veci podľa počtu mesiacov omeškania

s rozhodnutím o poverení. V exekučnej veci proti povinnej T. Ď. tvrdil, že konanie bolo začaté 7.11.2009 a o žiadosti bolo rozhodnuté 2.8.2011, žiadal preto o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.167,25 Eur za omeškanie viac ako 633 dní. V exekučnej veci proti povinnej S. D. tvrdil, že konanie bolo začaté 25.6.2009 a rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia bolo 2.8.2011. Za omeškania viac ako 768 dní žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1416,19 Eur. V exekučnej veci proti povinnej R. T. uvádzal, že konanie bolo začaté 31.10.2009 a rozhodnuté o zamietnutí žiadosti 16.8.2010. Za omeškanie v trvaní 289 dní žiadal priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 532,92 Eur. V exekučnej veci proti povinnej S. K. uvádzal, že konanie bolo začaté 14.10.2009 a rozhodnuté o žiadosti dňa 16.8.2010. Za omeškania v trvaní viac ako 306 dní žiadal priznať náhradu nemajetkovú ujmu vo výške 564,26 Eur. V exekučnej veci proti povinnej M. G. uviedol, že konanie bolo začaté 26.8.2009 a rozhodnuté o žiadosti 6.7.2011. Za omeškanie v trvaní viac ako 679 dní žiadal priznať nemajetkovú ujmu vo výške 1.252,08 Eur. V exekučnej veci proti povinnému S. N. uviedol, že konanie bolo začaté 21.11.2009 a o žiadosti rozhodnuté 6.7.2011. Za omeškanie viac ako 592 dní žiadal priznať nemajetkovú ujmu vo výške 1091,65 Eur.

Z príslušných exekučných spisov je evidentné, že ani v jednom prípade exekučný súd nevydal poverenie na vykonanie exekúcie, ale žiadosť buď zamietol hneď v celom rozsahu alebo v niektorých prípadoch najprv v časti a následne vo zvyšku. Ani v jednom prípade však nesedia dátumy týchto rozhodnutí, preto súdu vôbec nie je zrejmé akým spôsobom právny zástupca žalobcu spracoval žaloby a z akých podkladov vychádzal. Navyše vo všetkých príslušných exekučných konaniach súd hneď v priebehu niekoľkých dní po doručení žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyzýval oprávneného, prípadne rozhodcovský súd o súčinnosť. Vo všetkých rozhodnutiach o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia súd vyhodnocoval rozhodcovskú doložku, ktorá bola súčasťou formulárovej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a jeho dlžníkom (povinným) a dospel k záveru o jej neplatnosti z dôvodu, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V prípadoch, keď najprv bola čiastočne zamietnutá žiadosť, zaoberal sa priznaným plnením žalobcovi príslušným rozhodcovským rozsudkom v časti príslušenstva pohľadávky tvoriacim exekučný titul a vyslovil názor, že ním žalobcovi bolo priznané plnenie v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

V konkrétnom prípade žalobca vytyka súdu nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že nerozhodol v 15 dňovej lehote o zamietnutí žiadosti exekútora na vydanie poverenia.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku platného od 1.2.2002 do 31.5.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného od 1.6.2010 do 31.5.2011 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu daného ustanovenia je zrejmé, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15 dňovej lehote len v prípade vydania poverenia exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule prípadne návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Často krátko pred takýmto rozhodnutím si musí zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučný titul je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj z ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise

b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení II. US 545/2010-15 zo dňa 9.12.2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca vytýka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prieťahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy (I.US 42/01, I.US 63/00, IV. US 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu. Sú všeobecne známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktoré súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Súdy sú zaťažované takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík a preto je veľmi obťažujúce konať tak, aby nevznikli prieťahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vyporiadať, nemožno považovať za zbytočný prieťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov možno použiť závery Ústavného súdu SR v už citovanom rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o vydanie poverenia podaná 15.8.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy zo dňa 16.4.2012, tá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Pre súd je zarážajúca argumentácia žalobcu ohľadom posúdenia samotného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti exekútora o vydanie poverenia ako nesprávneho úradného postupu. Je predsa logické, že výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že buď žiadosti o vydanie poverenia vyhovie alebo ju zamietne. Zo zákona nevyplýva, že súd musí vždy žiadosti žalobcu vyhovieť. Práve rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnocovať ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.8.2009). Táto argumentácia žalobcu by skôr nasvedčovala uplatňovaniu nároku titulom nezákonného rozhodnutia, k čomu však neboli splnené zákonné podmienky (neexistuje rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a žalobca ani v jednom prípade voči danému uzneseniu nepodal ani riadny opravný prostriedok). Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu o prekážke právoplatne rozhodnutej veci príslušným rozhodcovským rozsudkom. Súdy totiž v rozhodnutiach o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, dôsledkom toho rozhodcovský rozsudok nespôsobuje právnu záväznosť pre svoju ničotnosť. Žalobcovi preto nič nebránilo podať žalobu na súd.

Súd teda dospel k záveru, že tým, že súd zamietol žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, hoci aj po 15 dňovej lehote sa nedopustil nesprávneho úradného postupu a rozhodne nepredstavuje porušenie práva na žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalobca však nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma. Nároky, ktoré si uplatňuje sú hypotetické. Žalobca nepredložil jediný dôkaz na preukázanie škody a teda neunesol dôkazné bremeno. Je potrebné poznamenať, že nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nesplnil.

Podobne v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy nie sú dané dôvody na jej priznanie v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Dôvody uvádzané žalobcom súd považuje za irelevantné. Nebolo zistené, že by došlo k zániku povinného. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti sú v tomto konaní bezvýznamné, keďže žalobcom je právnická osoba. Žalobca nepreukázal zánik svojich podnikateľských aktivít. V tejto súvislosti nie je možné nezohľadniť samotnú podnikateľskú činnosť žalobcu, o ktorej sa súd už zmienil. Súd považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ak žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči štátu, keď škoda mu mala vzniknúť pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu, ktorou bola nútená sa zaoberať aj Európska komisia, ktorá v mnohých smeroch konštatovala porušenia práv spotrebiteľov. Z uvedených dôvodov súd preto žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého nárok na náhradu trov konania by prináležal len úspešnému žalovanému, ten však si tento nárok podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Veci pôvodne vedené na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 18C 194/2012 až 18C 197/2012 sa týkajú iného skutkového a právneho zdôvodnenia, navyše súd nemá k dispozícii všetky exekučné spisy a preto súd tieto nároky vylúčil na samostatné konanie podľa § 112 ods. 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní s výnimkou výroku o vylúčení veci na samostatné konanie a to odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.